



Zostaňte zdravé z každej strany

Zabudnite na strach z vyšetrenia zlatej žily, hemoroidy sa vedia zhoršiť hlavne v lete.

TEXT: PAVEL IŠTOK FOTO: ISIFA/SHUTTERSTOCK

Hemoroidy, ľudovo nazývané „zlatá žila“, sú veľmi častým ochorením. Podľa odborných štúdií trápia vyše 85 percent populácie, mužov aj ženy. Pokiaľ prejdú do vyššieho štádia, začnú byť nielen nepríjemné, ale aj bolestivé a objaví sa krvácanie. V tomto článku vám vysvetlíme, čo je zlatá žila, prečo v lete dochádza k zhoršeniu príznakov, aké sú následky, ak ju

nezačnete liečiť, a hlavne poukážeme na možnosti bezbolestného riešenia bez hospitalizácie.

Čo sú to tie hemoroidy?

Je to cieвне ochorenie, pri ktorom sa zväčší drobná žila v sliznici

konečníka. V prvých štádiách sa vtiahne naspäť, ale ak sa hemoroidy neliečia, dochádza k postupnému, čoraz väčšiemu vydúvaniu, až žila ostane fixovaná zvonku konečníka. Anatomicky sa hemoroidy vyskytujú v análnom kanáli, ktorý má dĺžku päť centimetrov. V tejto hĺbke sa nachádzajú vnútorné hemoroidy.

HEMOROIDY TRÁPIA VYŠE 85 PERCENT POPULÁCIE. AŽ 80 PERCENT PACIENTOV S HEMOROIDMI MÁ AJ VARIXY.

Análny kanál potom pokračuje do vlastného konečníka do výšky pätnástich centimetrov a za ním už nasleduje hrubé črevo. Vonkajšie hemoroidy sú častejšie, v análnom kanáli si vtedy nahmatáte hrčku alebo vo vyšších štádiách spozorujete prolaps sliznice s uzlíkom zlatej žily, ktorý sa dá

zatlačiť naspäť. Po mechanikom dráždení, napríklad pri jazde na bicykli alebo zdvíhaní ťažších bremien, sa môže objaviť aj jasnočervené krvácanie alebo uzlík zatvrdne a potom hovoríme o trombotizácii zlatej žily, čo je vlastne

zrazenie žilovej krvi v sliznici žily análneho kanála. Tento bolestivý uzlík môže mať priemer päť milimetrov až štyri centimetre. Ak sa hneď nelieči, prvé tri až štyri dni ho sprevádza tuhá a bolestivá hrčka. Ďalší priebeh závisí od liečby. Pokiaľ sa nezačne liečiť ani okolo siedmeho dňa, uzlík sa môže zapáliť, spontánne prasknúť alebo môže spôsobiť prolaps sliznice konečníka. Okolo siedmeho až desiateho dňa dochádza k ústupu bolesti. Hmatateľná hrčka trombotizovaného hemoroidu sa buď spontánne zmenší a zmäkne, alebo sa zmení na tuhú hrčku tvorenú väzivom. Ak lekár diagnostikuje, že ide o trombotizovaný hemoroid, a hrčka nie je spôsobená tumorom, je vhodná

čo najrýchlejšia lokálna a celková liečba.

Môže ísť aj o estetický problém

Špeciálnou kategóriou sú hemoroidy, ktoré sa objavujú hlavne v druhej polovici tehotenstva. Spôsobuje ich zvýšený tlak v panvovej oblasti a po pôrode zvyčajne samy zmiznú. Často však po nich ostávajú previsy. Žila sa síce vstrebe a hemoroid zanikne, ale sliznica na tomto mieste ostane natiahnutá a trčí von z konečníka. Novopečené mamičky to neriešia, na prvom mieste je starostlivosť o dieťaťko a rodinu. Len v minulom roku sme liečili šesť žien, ktoré trápili hemoroidy 25 rokov po pôrode. Keď deti odišli z domu, konečne si našli na seba čas a začali sa o seba starať. Previs samotný nebolí, ale komplikuje udržiavanie tohto miesta v čistote pomocou toaletného papiera, zvyšuje pravdepodobnosť vzniku ekzému a napokon ide aj o estetický defekt.

Zaklopte na dvere proktológa

Nahmatali ste si hrčku, máte bolesti, nachádzate na toaletnom papieri krv alebo sa vám urobil ekzém spojený s nepríjemným svrbením, ktorý sprevádza chronickú zlatú žilu? Možno je najvyšší čas navštíviť špecialistu!

LOKÁLNA LIEČBA

Odporúčajú sa protizápalové masťi a úprava režimu:

- vyhýbajte sa dráždivej strave a na dva týždne obmedzte čili, korenie a množstvo kávy
- nezdvíhajte ťažké bremená
- pokúste sa tmiť dráždivý kašeľ
 - sedávajte na PC vankúši
- postarajte sa o pravidelné a bezproblémové vyprázdňovanie
- dbajte o dostatočný prísun tekutín

CELKOVÁ LIEČBA

Je zameraná na zmenšenie žilného zápalu pomocou liekov s obsahom mikronizovaného diosmínu. Prvé štyri dni sa berú tri tisíc miligramové tablety, ďalšie tri dni dve a tri týždne sa užíva už len jedna tableta.

Zbytočným bolestiam predídete, ak v akútnom štádiu navštívite chirurga – proktológa. Po bezbolestnom vypustení zrazenej krvi v vám hneď uľaví od bolesti. Po prekovaní akútneho štádia nastupuje štádium hojenia, ktoré už nie je bolestivé. Asi po šiestich týždňoch podstúpíte rektoskopiu, ktorá nie je bolestivá, a podľa nálezu vám lekár odporučí konzervatívne alebo operačné riešenie bez hospitalizácie.

4 štádiá ochorenia

Hemoroidy by sa mali liečiť od skorých štádií, aby sa predišlo komplikáciám. Cieľom farmakoterapie je posilniť cievnú stenu hemoroidálnych pletencov a zastaviť zápal, ktorý sa vyskytuje od prvého štádia. Ak sa ochorenie nelieči, zvyčajne sa opakuje.

1. ŠTÁDIUM

Charakterizuje ho bezbolestné krvácanie, jasnočervená krv na povrchu s pocitom tupých bolestí konečníka. Hemoroidy nie sú voľným okom vidieť, možno ich zachytiť len pri rektoskopickom vyšetrení.

2. ŠTÁDIUM

Pri tlaku na konečník počas návštevy toalety alebo pri námahe sa hemoroidy vydújú, ale keď tlak pomíne, spontánne sa vrátia späť. Typický je pocit tlaku, svrbenie až bolesť a krvácanie.

3. ŠTÁDIUM

Typická je väčšia bolesť a trvalejšie zdureníe, krvácanie. Spontánne zatlačenie do pôvodného stavu sa nedarí, ide to len manuálne.

4. ŠTÁDIUM

Charakterizuje ho trvalé väčšie vyklenutie a je spojené s väčšou bolesťou a trvalým prevismom sprevádzaným svrbením a jasnočerveným krvácaním.



Ochorenia konečníka sa riešia v chirurgických a gastroenterologických ambulanciách, ale hlavne v proktologických centrách, ktoré sa špecializujú na ochorenia konečníka – na diagnostiku a ambulantnú liečbu bez hospitalizácie.

Nebojte sa, nebude to bolieť. Prvé vyšetrenie prebieha bez špeciálnej prípravy konečníka. A ani hanbiť sa nemusíte, v ambulancii budete len vy a lekár. V dôvernom rozhovore lekár odoberie anamnézu, bude sa vás pýtať na príznaky a ťažkosti. Následne vyšetrenie pokračuje na lôžku, ľahnete si na ľavý bok s pokrčenými nohami. Lekár si na vás „posvieti“ a potom vás vyšetří pohmatom. Ak je miesto veľmi bolestivé, môže vám predtým podať lokálnu anestézu. Už prvým vyšetrením je lekár schopný sčasti stanoviť diagnózu. Na dokonalejšie stanovenie stupňa ochorenia vás objedná na rektoskopiu, ktorá prebieha na

druhom sedení po lokálnej príprave – bez toho, aby ste museli piť preháňadlá.

Rektoskopia je bezbolestné vyšetrenie pomocou prístroja so zväčšovacíou optikou. V moderných centrách sa používa priesvitný plastový jednorazový rektoskop, ktorý sa mení u každého pacienta za nový. Nemusíte prísť ani nalačno, práve naopak, mali by ste byť najedení. Ak by ste predsa len pocítili bolesť, vyšetrenie sa preruší. Lekár podľa potreby môže odobrať aj vzorky sliznice konečníka napríklad z polypov, ktoré zašle na histologické vyšetrenie. Aj tento zákrok je bezbolestný. V proktologickom centre liečia hemoroidy aj Barronovou ligatúrou alebo rádiodiofrekvenčnou abláciou uzla hemoroidu metódou Rafaelo v lokálnej anestéze. Výhodou týchto metód je, že po vyšetrení odídete domov alebo do práce bez toho, aby vás niečo bolelo.

FAKTORY VPLÝVAJÚCE NA ZLATÚ ŽILU

GENETIKA

Ide najmä o genetickú predispozíciu. Hemoroidy trápia 60 až 90 percent populácie a okolo 70 percent ľudí má nejaké chronické žilové ochorenie. Až 80 percent pacientov s hemoroidmi má aj varixy. Ak jeden z rodičov má varixy, teda žilové ochorenie na nohách, deti majú 75-percentnú pravdepodobnosť, že ich budú mať tiež, a ak majú varixy obaja rodičia, pravdepodobnosť je až 90-percentná. Varixy aj hemoroidy sú ochorenia žíl a liečia sa podobne.

POSILŇOVANIE

Neprimerane veľký tlak v konečníku môže byť spôsobený aj dvíhaním ťažkých bremien. Zlatú žilu majú často kulturisti, ktorí dvíhajú činky, a ľudia s nesprávnou technikou cvičenia so záťažou vo fitnesscentrách.

KÝCHANIE

Zvýšený tlak v panvovej oblasti vzniká aj pri namáhavom kašli či kýchaní. Preto majú často hemoroidy astmatici alebo pacienti s chronickým ochorením dýchacích ciest.

SEDENIE

Na vznik zlatej žily vplyva aj sedavé zamestnanie. Hemoroidy majú často aj rybári a časté sedenie na studenom podklade komplikuje život majstrom, ktorí robia kúpeľňové obklady.

CYKLISTIKA

Na hemoroidy vplyva aj väčší vonkajší tlak na konečník, napríklad u cyklistov.

PROBLÉMY NA TOALETE

Hemoroidy majú častejšie ľudia s poruchami vyprázdňovania, vrodenými alebo získanými obštipáciami po brušných operáciách.

Proktovena
by Dr. Ištók



CHIRURGICKÉ CENTRUM NA LIEČBU
KRČOVÝCH ŽÍL, KONEČNÍKA A ZNAMENOK

WWW.PROKTOVENA.SK

+421 911 700 374